

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Серія «Наука»

ЛІКИ – ЛЮДИНІ.

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ФАРМАКОТЕРАПІЇ І ПРИЗНАЧЕННЯ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ

Матеріали III Міжнародної
науково-практичної конференції

У двох томах

Том 1

14-15 березня 2019 року
м. Харків

*Реєстраційне посвідчення УкрІНТЕІ
№ 262 від 09 серпня 2018 року*

Харків
НФаУ
2019

Редакційна колегія:

Головний редактор – проф. А. А. Котвіцька

Заступник головного редактора – проф. І. В. Кіреєв

Члени редакційної колегії: проф. Т. В. Крутських, проф. А. Л. Загайко, проф. Л. В. Галій, проф. П. І. Потейко, проф. Н. М. Кононенко, доц. М. Г. Бакуменко, проф. О. М. Кошовий, доц. В. Є. Кашута, доц. О. О. Рябова, доц. Н. В. Жаботинська, доц. Н. М. Трищук, доц. М. В. Савохіна, І. Б. Кніженко

Ліки – людині. Сучасні проблеми фармакотерапії і призна-
Л 56 чення лікарських засобів»: матеріали III Міжнар. наук.-практ.
конф. (14-15 березня 2019 року) / у 2-х т. – Х. : НФаУ, 2019. –
Т. 1. – 252 с. – (Серія «Наука»).

ISSN 2412-0456

Збірник містить статті і тези доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції «Ліки – людині. Сучасні проблеми фармакотерапії і призначення лікарських засобів», де розглядаються проблеми фармакотерапії захворювань людини, наводяться результати експериментальних та клінічних досліджень, аспекти вивчення й упровадження нових лікарських засобів, доклінічні фармакологічні дослідження біологічно активних речовин природного і синтетичного походження. Наведено також праці, присвячені особливостям викладання медико-біологічних і клінічних дисциплін у закладах вищої освіти.

Видання розраховано на широке коло наукових і практичних працівників медицини і фармації.

Відповідальність за зміст наведених матеріалів несуть автори.

УДК 615:616-08

ПЕРЕПАДИ РІВНЯ АРТЕРІАЛЬНОГО ТИСКУ В МОЛОДОМУ ВІЦІ ЯК ФАКТ ОМОЛОДЖЕННЯ КАРДІОВАСКУЛЯРНОЇ ЗАХВОРЮВАНOSTI

Карнаух Е.В.¹, Остапенко Г.А.²

¹ Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна, м. Харків, Україна

² Харківський національний медичний університет, м. Харків, Україна

Стан здоров'я українських студентів, нажаль, є однією з гострих медико-соціальних проблем сьогодення. На це впливають різноманітні ендогенні та екзогенні фактори. Саме важкий напружений графік навчання та роботи, нестабільний відпочинок, недосипання, велике фізичне, розумове та емоційне перенавантаження, а також нераціональне харчування, сезонні захворювання, спадкові хвороби, схильність до загального виснаження організму сприяють погіршенню загального стану здоров'я сучасної молоді.

Якщо детальніше розглядати це питання, то можна чітко поділити проблеми зі здоров'ям на групи за системами організму: дихальна, травна, ендокринна, сенсорна, серцево-судинна, опорно-рухова тощо.

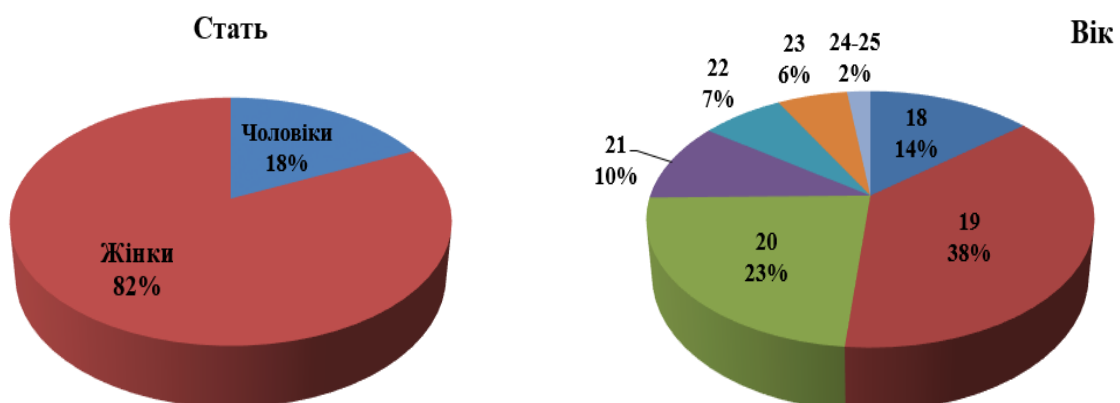
Метою нашого дослідження є вивчення стану захворюваності серцево-судинної системи, а саме коливання артеріального тиску та їх прояви залежно від різних умов в молодому віці, зокрема серед студентів-медиків.

Матеріали та методи дослідження.

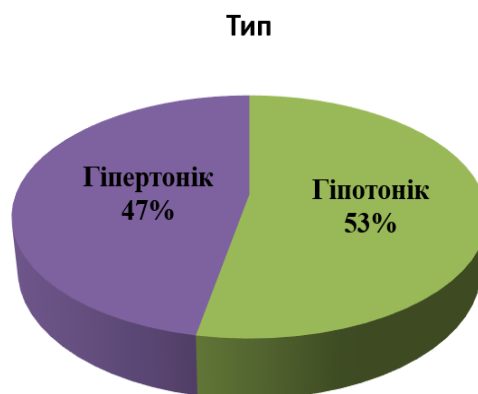
За допомогою Google Forms додатка для управління опитуваннями, який включено в офісний пакет Google Диск у й знаходиться у вільному інтернет-доступі [1], було проведено оригінальне опитування серед 100 студентів різних вищих навчальних закладів м. Харкова для виявлення і аналізу розповсюдженості перепадів артеріального тиску, основні клінічні прояви гіпотонії або гіпертонії та найбільш популярні варіанти нормалізування коливань артеріального тиску у сучасної молоді.

Результати та їх обговорення.

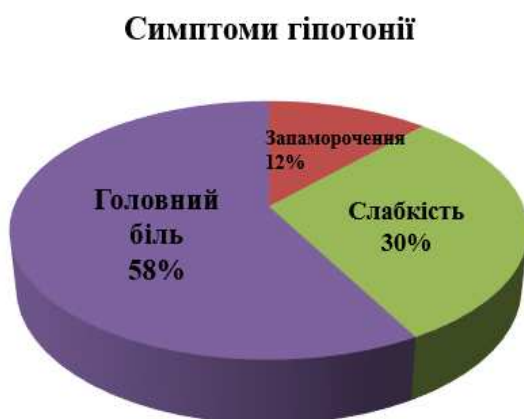
Серед студентів, які приймали участь в дослідженні, було 82% жінок, а саме у віці 19 років (33%):

З'ясувалось, що за клінічними проявами та даними тонометрії 53% молоді вже страждають на перепади та коливання артеріального тиску за типом гіпотонії, а 47% — на гіпертонію:

Як відомо, артеріальна гіпотонія – це значне стійке зниження артеріального тиску більш, ніж на 20% від вихідного, тобто в абсолютних цифрах – нижче за 90 мм рт. ст. систолічного тиску або нижче за 60 мм рт.ст. середнього артеріального тиску. За результатами опитування підтвердилися характерні симптоми цього стану [2]: 30% студентів поскаржилися на слабкість, 58% - на частий головний біль, безсоння, дратівливість, підвищена пітливість, оніміння пальців, болі в області серця, 12% відмітили в себе випадки запаморочення, непритомність, короткочасне порушення зору:

Діагноз артеріальна гіпотонія може поставити лікар-кардіолог на основі діагностичних досліджень і розмови з хворим. Для точно діагнозу необхідно пройти комплексне обстеження серцево судинної, нервової та ендокринної систем. Основними методами діагностики серцево-судинної системи є електрокардіограма, біохімічний аналіз крові, вимір артеріального тиску.

Медикаментозно підвищити тиск можна такими препаратами, як Кордіамін, Кофеїн, Ефедрин, Ангіотезинамід, Гептаміл [3], але це треба здійснювати виключно за рекомендаціями лікаря та під його динамічним контролем. Категорично не можна самовільно на підставі сумнівних ознак та довіряючи комерційної рекламі намагатися лікуватися самостійно, навіть якщо Ви є студентом-медиком.

Існує кілька факторів, які найчастіше провокують виникнення синдрому підвищення систолічного артеріального тиску ≥ 140 мм рт. ст. та/або діастолічного АТ ≥ 90 мм рт., що вже розглядається як гіпертонічна хвороба (гіпертонія, артеріальна гіпертензія): надмірна вага, вживання в їжу солі у великих кількостях, малорухливий спосіб життя, зловживання алкоголем, часті стресові ситуації, хронічна ниркова недостатність, генетична схильність, захворювання щитовидної або надниркової залоз, куріння тощо. Є кілька форм гіпертонії, які характеризуються різною симптоматикою. Але завжди слід пам'ятати, що гіпертоні-

чна хвороба може тривалий час протікати без яскраво виражених симптомів, що, згодом, суттєво ускладнює її лікування.

Транзиторна гіпертонія проявляється періодичними підвищеннями тиску. Високий артеріальний тиск може утримуватися кілька годин або кілька днів, після чого тиск нормалізується, і тривалий час не турбує хворого. Лабільна гіпертонія проявляється підвищенням тиску тривалістю в кілька діб. Знизити такий тиск можна тільки за допомогою медичних препаратів за призначенням лікаря. Як показали результати нашого дослідження, підвищення тиску й в молодому віці супроводжується сильною втомою і головним болем – відмітили 52% респондентів, дискомфортом в області серця, запаморочення – у 15% випадків, 21% поскаржилися на слабкість та 12% відмітили нудоту:

Симптоми гіпертонії

Для стабільної артеріальної гіпертонії характерне значне підвищення тиску від 140/90 мм рт. ст. та вище, який можна знизити тільки за допомогою спеціальних антигіпертензивних медикаментозних засобів з груп β -адреноблокаторів (Бісопролол, Атенолол, Метопролол, Небіволол та ін.), селективних блокаторів кальцієвих каналів L-типу

(Верапамілу гідрохлорид, Амлодипін та ін.), селективних α -адреноблокаторів (Доксазозин, Теразозин та ін.), інгібіторів ангіотензин-перетворюючого ферменту (Еналаприл, Лізиноприл та ін.) [4].

Супроводжується ця форма захворювання серцевою недостатністю, серйозними порушеннями функціонування деяких органів і систем організму, неможливістю переносити навіть несуттєві фізичні навантаження. Злоякісна гіпертонія характеризується високим тиском, який супроводжують набряки ніг, серцевий біль, підвищеним виділенням сечі, порушенням зору.

Перш ніж поставити діагноз «Гіпертонія», лікар здійснює три незалежних вимірювання артеріального тиску і реєструє найвищі показники. Після чого проводиться огляд та опитування хворого на виявлення схильності, спадкових факторів, способу життя, наявності хронічних захворювань і так далі. Наступний етап діагностики полягає в проведенні лабораторних досліджень - визначення рівня глюкози в крові, ЕКГ, загальний аналіз крові, загальний аналіз сечі, УЗД внутрішніх органів з метою визначення порушення їх функціонування, дослідження очного дна. На основі аналізів, лікар може встановити точний аналіз і призначити адекватне лікування.

Але дуже мало людей звертаються до спеціалістів за допомогою, більшість ставить діагноз самостійно. Дуже зручно провести тонометрію вдома, подивитись в інтернеті симптоми і самому поставити собі діагноз. Помилка полягає в тому, що дізнаючись симптоми, люди намагаються прибрати саме їх, а невилікувати захворювання. Серед відповідей на запитання нашої анкети «Які

медикаменти допомагають Вам нормалізувати тиск і покращити стан?» більшість студентів відповіло про Спазмолгон, Темпалгін, Ібупрофен та Антимігрен, 2% відповіло про Кофеїн бензоат натрію, 1% - Каптопрес та 1% - Гідазепам. Окрім медикаментів (14% серед всіх відповідей) було відзначено, що можливо покращити самопочуття нормалізуючи сон та відпочинком – 35%, вживанням солодощів – 10%, чаєм та кавою – 17%, а 24% надали перевагу прогулянці на свіжому повітрі:

Варіанти нормалізування тиску

У бідь якому випадку дуже важливо своєчасно проконсультуватися з лікарем, навіть щодо немедикаментозних способів лікування. Наприклад **гіпертонікам слід відвкати від солодких продуктів (кондитерські, хлібобулочні вироби і гарячі напої)**. Ці продукти змушують підніматись показники артеріального тиску (АТ). Солодке надає несприятливий вплив на вагові показники людини, що особливо небезпечно при гіпертонії. Але гіпотонікам навпаки рекомендується приймати солодкий міцний чай або каву, щоб допомогти тиску піднятися й нормалізуватися [5].

Багато людей прислухаються до порад батьків, друзів. Саме від них вони дізнаються як прибрати симптоми нестабільності тиску. У випадках перепадів артеріального тиску рекомендують більше бути на свіжому, чистому повітрі, налагодити свій спосіб життя, режим роботи та відпочинку. Сучасні наукові дослідження показали, що при систематичному перебуванні на свіжому повітрі знижується артеріальний кров'яний тиск, зникають головні болі, зменшується дратівливість, млявість, підвищується працездатність і загальний тонус організму [6].

Висновки

Отже, нажаль спостерігається різке охолодження проблеми, симптоми спостерігаються все частіше у молоді, студентів. Через те, що хворі не йдуть відразу до спеціаліста, немає своєчасної корекції. Ступінь зростає та тяжкість

перетікання хвороби змінюється в гіршу сторону. Вище зазначені проблеми погано впливають на працездатність та якість життя сучасної молоді.

Література

1. Google Forms додатка для управління опитуваннями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://docs.google.com/forms/d/1WrwtdZgZX_KNQBZnqJSjCBn_Rv-BM6JSLvnhRwTKaoYY/edit
2. Гіпотонія: причини, симптоми і діагностика [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://euromd.com.ua/9-khvorobi-i-stani/134-khvorobi-i-likuvannya/12-khvorobi-sertsya-i-sudin/post-2641-gipotoniya-prichini-simptomi-i-diagnostika/>
3. Інформаційний портал «Діагноз». Кардіологія. Як поліпшити стан при гіпотонії
[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://diagnoz.in.ua/kardiologiya/tabletki-dlya-pidvishhennya-tisku-spisok/#i-4>
4. Державний формуляр лікарських засобів. Випуск десятий [Електронний ресурс] / ДП «Державний експертний центр МОЗ України»; ред. Аряєв М.Л., Баранько О.В., Бебешко В.Г. [та ін.] – Київ, 2018. – 1 електрон. опт. диск (DVD-ROM): кольор.; 12 см. Розділ 2. Кардіологія. Лікарські засоби.
5. Медичний інформаційний сайт про лікування хвороб. Тиск від солодкого: яке впливає, корисні продукти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://medicin.in.ua/tysk-vid-solodkogo-yake-vplyvaye-korysni-produkty.html>
6. Чисте повітря – еліксир здоров'я [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://narodna.pravda.com.ua/sport/4fb41252826ca/view_print/

Наукове видання

Серія «Наука»

**ЛІКИ – ЛЮДИНІ.
СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ФАРМАКОТЕРАПІЇ
І ПРИЗНАЧЕННЯ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ**

Матеріали III Міжнародної
науково-практичної конференції

У двох томах

Том 1

14-15 березня 2019 року
м. Харків

Формат 60 x 84/16. Ум. друк. арк. 15,75.

Національний фармацевтичний університет
вул. Пушкінська, 53, м. Харків, 61002
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи серії ДК № 3420 від 11.03.2009.